

6. Про основи національної безпеки України: Законом України «Про національну безпеку України» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>.

Оскома Олена Володимирівна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аналітичної економіки
та менеджменту ФСПОУ
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Калініна Ніна Русланівна,
студентка 1 курсу ФСПОУ
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В умовах масштабної глобалізації питанням економічної безпеки, без якої неможлива стабільність і сталий розвиток національної економіки, приділяється багато уваги, але шляхи вирішення цих проблем не є універсальними для різних країн. Дослідження динаміки економічних процесів в Україні дозволяють дійти висновку, що вітчизняна економіка перебуває на стадії глибокої кризи. Сучасна економічна криза демонструє непередбачувані високі темпи подальшого погіршення стану національного господарства. І оскільки фактори економічного занепаду національного господарства склалися не за один рік, вони мають більш глибинний, а не поверхневий стан походження [3, с.17].

Попри велику кількість публікацій, водночас, залишається багато невирішених проблем у теорії та практиці економічної безпеки, яка є основною складовою національної безпеки держави. Окрім того, ситуацію ускладнює відсутність системності стосовно понятійного апарату у цій сфері, а також обґрунтованих пропозицій щодо впровадження сучасних методів та моделей управління економічною безпекою на всіх рівнях управління економікою.

Наведене, атакождинамічні зміни у сучасному політико-соціальному і економічному світовому середовищі зумовлюють подальших досліджень поняття економічної безпеки.

Головне призначення системи економічної безпеки полягає у забезпеченні сталого економічного розвитку країни, захисту національних інтересів, як суспільства, так і держави, мінімізації й нейтралізації ризиків їхньої життєдіяльності та в кінцевому рахунку – досягнення максимально можливого стану безпечного економічного середовища. Оскільки економічна безпека – багатокomпонентна категорія, тому їй також властива наявність цілої низки підсистем, мета яких полягає у забезпеченні стійкого розвитку всієї системи в цілому [1].

У системі національної безпеки економічна безпека виконує чітко визначені функції, несе суттєве функціональне навантаження. Її сутність полягає у тому, що вона є матеріальною основою національної суверенності, що визначає реальні можливості в забезпеченні інших видів безпеки. Тобто економічна безпека – це підґрунтя для функціонування всіх інших її елементів, що входять у цю систему (військової, технічної, продовольчої, економічної). Забезпечення економічної безпеки є винятковою прерогативою держави. Ніхто інший не в змозі вирішити це завдання. У практичному плані забезпечити економічну безпеку країни означає створити систему її самозбереження, що автоматично приводила б у рух її механізми захисту від тієї або іншої загрози.

Економічна безпека – складна багатогранна економічна категорія, що має досить непросту внутрішню структуру. Аналіз реальних процесів і осмислення досвіду вирішення цієї проблеми дозволяють виділити три її найважливіші елементи:

– економічна незалежність, що означає насамперед можливість здійснення державного контролю над національними ресурсами, спроможність використовувати національні конкурентні переваги для забезпечення рівноправної участі у міжнародній торгівлі ;

– стійкість і стабільність національної економіки, що передбачає міцність і надійність усіх елементів економічної системи, захист усіх форм власності, створення гарантій для ефективної підприємницької діяльності, стримування дестабілізуючих факторів;

– здатність до саморозвитку і прогресу, тобто спроможність самостійно реалізувати і захищати національні економічні інтереси, здійснювати постійну модернізацію виробництва, ефективну інвестиційну та інноваційну політику, розвивати інтелектуальний і трудовий потенціал країни [3].

Отже, сутність економічної безпеки можна визначити як такий стан економіки та інститутів влади, за якого забезпечуються гарантований захист національних інтересів, незалежність обраного економічного курсу, соціальна спрямованість економічних реформ, достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх та зовнішніх процесів .

На сучасному етапі основними загрозами економічній безпеці України є: скорочення ВВП, низька конкурентоспроможність продукції; корупція, критичний стан зношеності основних засобів, невисокий рівень життя більшої частини населення як наслідок нерівномірності розвитку територій, відсутність у структурі експорту продукції інноваційного спрямування, неефективна антимонопольна політика, небезпечний стан продовольчої безпеки, витік капіталу за кордон.

Тому для вирішення даних проблем була прийнята Стратегію національної безпеки України, яка спрямована на реалізацію визначених нею пріоритетів державної політики національної безпеки, а також реформ. Основним змістом економічних реформ є створення умов для подолання бідності і надмірного майнового розшарування в суспільстві, наближення соціальних стандартів до рівня держав Центральної і Східної Європи - членів ЄС, досягнення економічних критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в ЄС.

Список використаних джерел:

1. Про стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
2. Груб З. В. Економічна безпека України в сучасних умовах /З. В. Груб // Державне управління. 2018. - №2 – С. 97-101. <http://www.inventure.com.ua/main/analytics/security>
3. Левчук О.В. Економічна безпека в умовах глобалізації / О.В. Левчук // Глобальні та національні проблеми економіки. - №6. – 2015. – С. 190-193.
4. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України <http://www.expert-ua.info/document/archivepa/law5xwqoi/index.htm>
6. Економічна безпека: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18765

Мехальянц Сергій Віталійович,
бакалавр за спеціальністю 051 Економіка
освітня програма Економічна кібернетика,
Класичний приватний університет
Діденко Анастасія Володимирівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ПРОЕКТИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ ГРОМАДИ

Метою реформи децентралізації є не тільки переорієнтація грошових потоків, але й формування спроможних територіальних одиниць. Створені Об'єднані територіальні громади (ОТГ) вважаються спроможними, якщо вони здатні формувати траєкторії розвитку з використанням власних фінансових, людських та інфраструктурних ресурсів. На перших етапах функціонування громад передбачалася їх державна підтримка для формування та удосконалення місцевої інфраструктури у вигляді інфраструктурної субвенції, основною перевагою якої є формування переліку проектів безпосередньо сільськими, селищними та міськими радами. Як зазначають у [1] в перший рік на фінансування інфраструктурних проектів громад у державному бюджеті